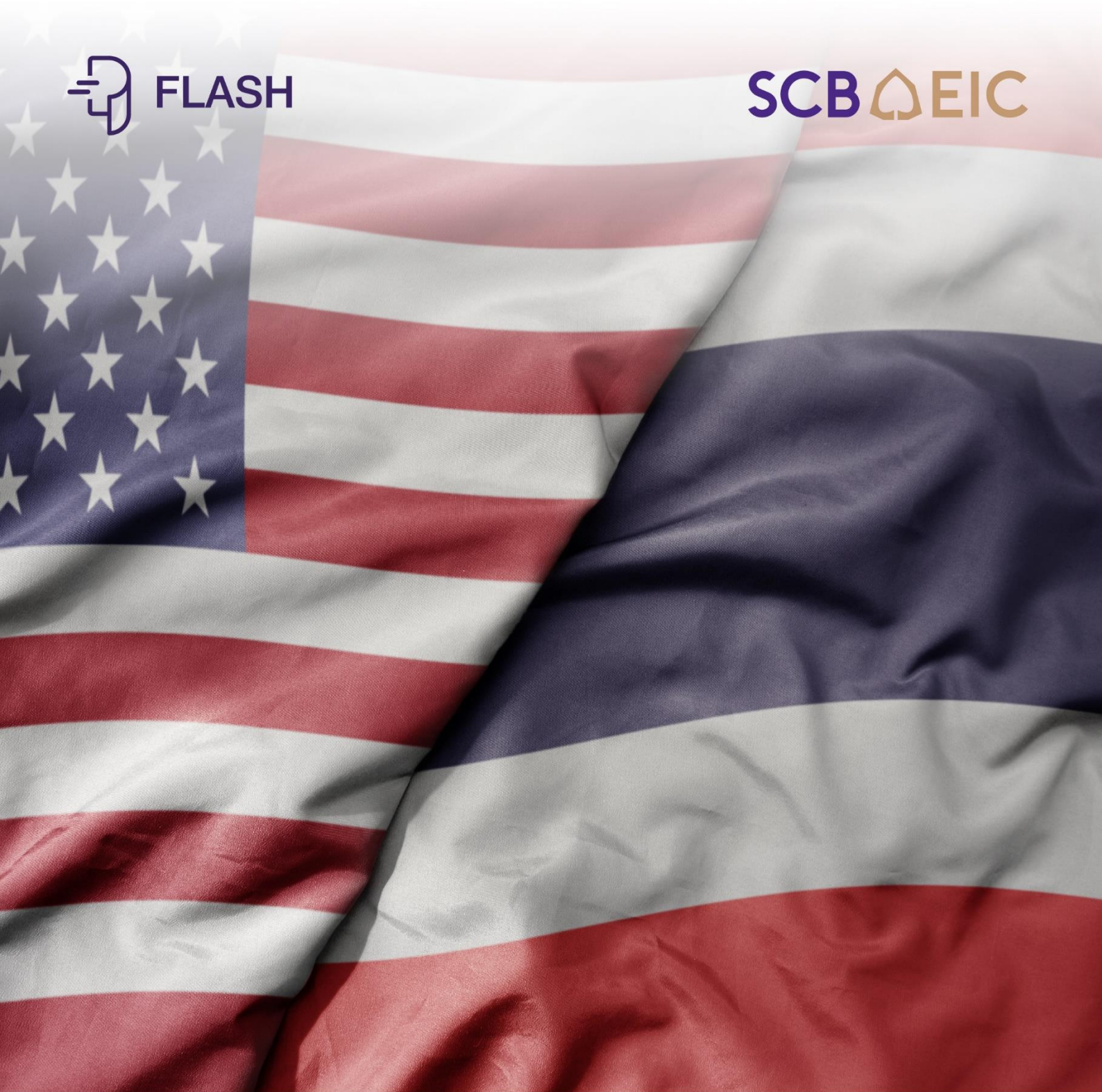

การเจรจาสหรัฐฯ ที่ยังไม่ลุ่ล่ง กับเส้นตาย 1 ส.ค. : นัยต่อไทย

11 กรกฎาคม 2025

การเจรจาสหรัฐฯ ที่ยังไม่ลุ่ลงกับเส้นตาย 1 ส.ค. : นัยต่อไทย

KEY SUMMARY

SCB EIC มองภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ ล่าสุดที่ไทยอาจโดนเก็บสูงกว่าคู่แข่งสำคัญ เป็นความเสี่ยงเพิ่มเติมต่อเศรษฐกิจไทยใน 5 ประเด็นสำคัญ

1. **สินค้าส่งออกสำคัญของไทยอาจเผชิญความเสี่ยงจากการสูญเสียส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ ให้คู่แข่ง** ซึ่งคู่แข่งหลักของไทยเกือบทั้งหมดถูกสหรัฐฯ เก็บภาษีตอบโต้ในอัตราต่ำกว่า (ณ อัตราล่าสุด) โดยเฉพาะกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ไทยอาจต้องสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้คู่แข่งสำคัญในอาเซียน, ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ นอกจากนี้ ไทยยังอาจเผชิญความเสี่ยงจากการถูกเก็บภาษีสมมูลสิทธิ เช่นเดียวกับเวียดนาม ซึ่งจะยังเพิ่มต้นทุนการค้า และอาจเผชิญกับมาตรการตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้าที่เข้มงวดขึ้น
2. **หากไทยเจรจายอมเปิดตลาดเสรีให้สินค้าสหรัฐฯ โดยไม่มีเงื่อนไข (กรณีแย่ที่สุด) อุตสาหกรรมเกษตร และปศุสัตว์ โดยเฉพาะสุกร, ไก่เนื้อ และข้าวโพด นับว่ามีความอ่อนไหวสูง** เพราะต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่าสหรัฐฯ ค่อนข้างมาก (แม้จะรวมค่าขนส่งมาไทยแล้ว) นอกจากนี้ ไทยยังพึ่งพาผลผลิตในประเทศเป็นหลัก และผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย หากรัฐบาลยอมเปิดตลาดกลุ่มสินค้าเหล่านี้เพื่อแลกกับการลดภาษีตอบโต้ ผู้บริโภคในประเทศอาจได้ประโยชน์จากราคาสินค้าที่ถูกกด แต่ก็จะอาจเผชิญความเสี่ยงความมั่นคงทางอาหารเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ผู้ผลิตและผู้ส่งออกที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่การผลิตในประเทศอาจได้รับผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่า
3. **อุปสงค์ในประเทศจะยิ่งแผ่วลงในครึ่งหลังของปี อาจเห็นการลงทุนภาคเอกชนหดตัว และการบริโภคจะชะลอตัวแรงขึ้นโดยเฉพาะไตรมาส 4** แผนการลงทุนอาจจะล่อออกไป พลังจากความไม่แน่นอนของนโยบายภาษีนำเข้าสหรัฐฯ และอัตราภาษีตอบโต้ที่สหรัฐฯ เก็บไทยที่อาจสูงกว่าประเทศคู่แข่ง โดยเฉพาะหากคู่แข่งสำคัญถูกตั้งกำแพงภาษีสหรัฐฯ ต่ำกว่า การลงทุนจากต่างประเทศอาจถูกดึงดูดไปประเทศคู่แข่งแทนได้ นอกจากนี้ การที่สหรัฐฯ-จีนมีข้อตกลงเก็บภาษีตอบโต้ในอัตราต่ำลงมากจากที่เคยสูงกว่า 100% ในช่วง 1-2 เดือนก่อน อาจทำให้ปัจจัยดึงดูดให้เกิดการย้ายฐานการผลิตจากจีนมาส่งออกจากไทยไม่มากเช่นเดิม นอกจากนี้ การบริโภคภาคเอกชนจะแผ่วลงต่อเนื่อง และจะชะลอตัวลงแรงขึ้นในไตรมาส 4 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยจะได้รับผลกระทบจากภาษีนำเข้าสหรัฐฯ เดิมที อาจทำให้การจ้างงานลดลงตามมา ส่งผลต่อบรรยากาศการใช้จ่ายในประเทศที่ชะงักงัน ท่ามกลางความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ยังไม่ฟื้นตัวอยู่ก่อนแล้ว
4. **โอกาสมากขึ้นที่จะเห็น กนง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีก 2 ครั้งในปี** เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะข้างหน้าที่จะแย่งลงกว่าที่ กนง. เคยประเมินไว้ แต่หากการเจรจาสหรัฐฯ ไม่ประสบความสำเร็จ เศรษฐกิจไทยจะยังเผชิญความเสี่ยงด้านต่ำสูงขึ้น อาจมีโอกาสเห็น กนง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงมากกว่า 2 ครั้งในปี
5. **ภาครัฐควรประเมินผลดีและผลเสียของการเปิดตลาดสินค้าให้สหรัฐฯ ให้ที่ถ่วงรอบด้าน การเจรจาลดภาษีต้องคำนึงถึงความสมดุลเป็นหลัก** ทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากอัตราภาษีตอบโต้ที่ลดลง และผลกระทบต่อ

ผู้ประกอบการไทยที่จะได้รับจากสินค้าภายนอกประเทศที่เข้ามาแข่งขันได้ง่ายขึ้น ซึ่งอาจพิจารณาเปิดตลาดสินค้าบางรายการแบบมีเงื่อนไข โดยไม่ใช้การเปิดตลาดแบบเสรี พร้อมเตรียมเยียวยาผู้ประกอบการที่อาจได้รับผลกระทบ รวมถึงการให้สภาพคล่องระยะสั้น การหาตลาดใหม่ และการเร่งยกระดับขีดความสามารถของพื้ผลิตในประเทศให้สามารถแข่งขันได้

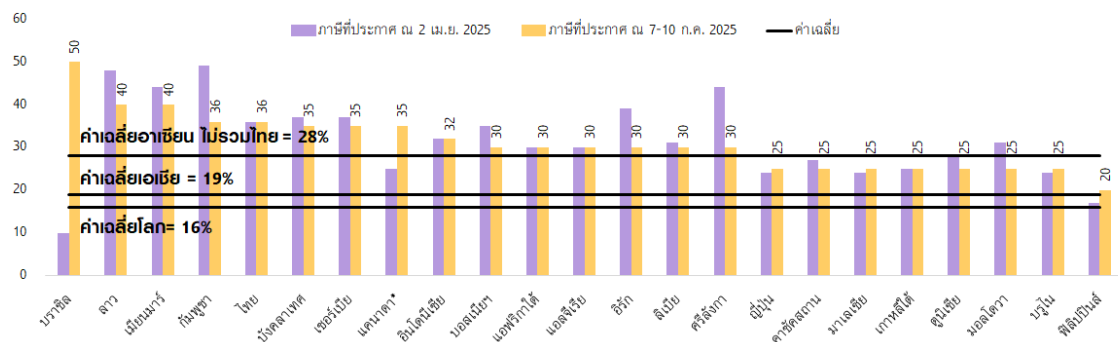
ความคืบหน้า US Reciprocal Tariffs หลังเส้นตายใหม่เลื่อนเป็น 1 ส.ค.

ตั้งแต่วันที่ 7 ก.ค. 2025 ทำเนียบขาวสหรัฐฯ ทอยส่งหนังสือแจ้งเก็บภาษีศุลกากรตอบโต้ (Reciprocal Tariffs) อัตราล่าสุดให้ 23 ประเทศคู่ค้าอย่างเป็นทางการ และเลื่อนวันเริ่มบังคับใช้เป็น 1 ส.ค. สำหรับทุกประเทศ (เดิมกำหนดเริ่ม 9 ก.ค.) สหรัฐฯ ส่งรอบแรกถึง 14 ประเทศในวันที่ 7 ก.ค. ซึ่งไทยจัดอยู่ในประเทศกลุ่มแรกนี้ด้วย สหรัฐฯ ระบุว่าเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากไทยในอัตรา 36% เท่ากับที่เคยประกาศไว้เมื่อวันที่ 2 เม.ย. (รูปที่ 1) SCB EIC มองว่าประเทศที่ได้รับหนังสือฯ จากสหรัฐฯ เป็นกลุ่มแรกนี้ ส่วนใหญ่เป็นประเทศคู่ค้าหลักและเกิณฑุลการค้าสหรัฐฯ สูงรวมถึงสหรัฐฯ อาจมองว่าตนมีอำนาจการต่อรองสูงกว่า และอยากเร่งการเจรจาที่ยืดเยื้อมานานให้ได้ข้อสรุปที่ดีต่อสหรัฐฯ มากขึ้น ในรอบที่สองสหรัฐฯ ได้ส่งหนังสือฯ ให้อีก 9 ประเทศในช่วง 9-10 ก.ค. สำหรับประเทศคู่ค้าที่เหลือกว่าร้อยประเทศ สหรัฐฯ ระบุว่าอาจจะส่งหนังสือฯ เช่นนี้ให้ในรอบต่อ ๆ ไป และเชื่อว่าหากเจรจาไม่คืบหน้า จะเก็บภาษีตอบโต้สูงสุดตามที่ประกาศไว้ ณ 2 เม.ย.

รูปที่ 1 : สหรัฐฯ ส่งหนังสือจะเก็บภาษีตอบโต้ 23 ประเทศก่อนพ้นเส้นตายเดิม 9 ก.ค. ไทยยังโดน 36%

กำหนดภาษีที่สหรัฐฯ ประกาศต่อ 23 เศรษฐกิจในช่วงวันที่ 7-10 ก.ค. 2025 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยโลก

หน่วย : % (รวมผลกระทบทั้งจาก Reciprocal tariffs, Universal tariffs, และ Country specific tariffs)

หมายเหตุ : *กรณีแคนาดายังไม่มีความชัดเจนว่าสหรัฐฯ จะยกเว้นสินค้าภายใต้ข้อตกลง USMCA และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับพลังงานหรือไม่

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูล The White House

หนังสือสหรัฐฯ ต้องการกดดันให้คู่ค้าเร่งเจรจาด้วยข้อเสนอที่ดีขึ้น หนังสือสหรัฐฯ ที่ส่งให้แต่ละประเทศมีข้อความคล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะในตอนท้ายของหนังสือฯ ที่ย้ำชัดว่า สหรัฐฯ อาจลดอัตราภาษีตอบโต้ลงได้ หากติดต่อยื่นข้อเสนอที่ดีขึ้นให้สหรัฐฯ ก่อนเส้นตายใหม่ที่ขยับเป็น 1 ส.ค. ดังนั้น ในช่วงที่เหลือของเดือนกรกฎาคมนี้ อัตราค่าแพงภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ที่จะเรียกเก็บจาก 14 ประเทศนี้ และอาจรวมถึงประเทศคู่ค้าอื่น ๆ จะยังคงเป็นอัตราภาษีขั้นต่ำ (Universal Tariffs) 10% เท่ากันทุกประเทศอยู่

ในครั้งนี้นี้สหรัฐฯ คงอัตราภาษีตอบโต้ไทยที่ 36% แต่ลดให้บางประเทศคู่แข่งของไทย นับเป็นสัญญาณนำกังวล SCB EIC ตั้งข้อสังเกตว่า (1) ไทยโดนอัตราภาษีตอบโต้สูงกว่าค่าเฉลี่ยอาเซียน (28% หากไม่รวมไทย) ค่าเฉลี่ยภูมิภาคเอเชีย (19%) และค่าเฉลี่ยโลก (16%) (2) ไทยมีพัฒนาการในการเจรจาสหรัฐฯ ค่อนข้างช้ากว่าประเทศคู่แข่งในอาเซียน โดยเฉพาะเวียดนามที่เร่งเจรจาหลายรอบจนได้ข้อสรุปดีลกับสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 3 ก.ค. สามารถต่อรองลดอัตราภาษีตอบโต้จาก 46% เหลือเพียง 20% สำหรับสินค้าที่ผลิตในเวียดนาม และเหลือ 40% สำหรับสินค้าสวมสิทธิการส่งออกจากเวียดนาม (Transshipping tariff) และ (3) ไทยอาจสูญเสียความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในตลาดสหรัฐฯ หากโดนสหรัฐฯ เก็บภาษีตอบโต้ที่ 36% ซึ่งสูงกว่าอัตราภาษีตอบโต้ล่าสุดของสินค้าจีน (30%) และสินค้าเวียดนาม (20%) ซึ่งเป็นคู่แข่งหลักของสินค้าไทยในตลาดสหรัฐฯ รวมถึงคู่แข่งในอาเซียนที่ยังไม่ได้ดีลกับสหรัฐฯ แต่พยายามเร่งเจรจาในช่วงนี้เพื่อให้เสียภาษีตอบโต้ต่ำกว่าอัตราปัจจุบัน หรือเสียอัตราต่ำกว่าสินค้าจีนหรือเวียดนาม เพื่อไม่ให้เสียเปรียบความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในตลาดสหรัฐฯ มากนัก

ทีมเจรจาการค้าของไทยยืนยันเดินหน้าเจรจาสหรัฐฯ ขอลดกำแพงภาษี รมว.คลัง ผู้นำทีมเจรจา ของไทยให้สัมภาษณ์ว่า ไทยได้ยื่นข้อเสนอปรับปรุงใหม่ให้สหรัฐฯ ไปแล้วเมื่อวันที่ 6 ก.ค. หลังจากจบการเดินทางไปเจรจาสหรัฐฯ อย่างเป็นทางการครั้งแรกในช่วงวันที่ 1-3 ก.ค. จึงสะท้อนว่าสหรัฐฯ ยังไม่ได้พิจารณาข้อเสนอใหม่ก่อนส่งหนังสือออกมาในวันที่ 7 ก.ค. จึงแจ้งเก็บภาษีตอบโต้ไทยในอัตราเดิม ทั้งนี้ข้อเสนอใหม่ของไทยที่ยื่นต่อสหรัฐฯ ในภาพรวมไทยจะลดการเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ ลง 70% ใน 5 ปี และสมดุลการค้ากับสหรัฐฯ ให้ได้ภายใน 7-8 ปี ซึ่งเร็วขึ้นกว่าข้อเสนอเดิม นอกจากนี้ ไทยเสนอเปิดตลาดสำหรับสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมจากสหรัฐฯ ให้มากขึ้น ผ่านการลดภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 90% ของรายการสินค้าทั้งหมดเหลืออัตรา 0% และลดมาตรการกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี รวมถึงเพิ่มการจัดซื้อพลังงานและเครื่องบินจากบริษัทของสหรัฐฯ

ภัยต่อเศรษฐกิจไทย

1. ผลกระทบต่อสินค้าส่งออก

ความสามารถการแข่งขันของหลายสินค้าอุตสาหกรรมหลักของไทยกำลังเผชิญแรงกดดันมากขึ้นในตลาดสหรัฐฯ หลังสหรัฐฯ คิดภาษีตอบโต้สินค้าไทยสูงกว่าคู่แข่งสำคัญในอาเซียนและเอเชีย เช่น อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, เวียดนาม, เกาหลีใต้, ญี่ปุ่น และจีน

SCB EIC ประเมินความเสี่ยงต่อการส่งออกไทยในเบื้องต้น พบว่า หากไทยเจรจาขอลดภาษีกับสหรัฐฯ ไม่สำเร็จ หรือเจรจาลดภาษีลงได้บางส่วน แต่คาดว่าอัตราภาษีที่ไทยจะถูกจัดเก็บจะยังสูงกว่าคู่แข่งอยู่ ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดสหรัฐฯ อาจอ่อนแอลง ผลจากต้นทุนทางการค้าที่สูงกว่าคู่แข่งสำคัญในภูมิภาค โดยเฉพาะหมวดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชิ้นส่วนโทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์ อาจถูกมาเลเซียและฟิลิปปินส์แย่งส่วนแบ่งตลาดได้ ขณะที่สินค้าจากจีน เวียดนาม และเม็กซิโก มีแนวโน้มเข้ามาแทนที่สินค้าไทยในกลุ่มเซมิคอนดักเตอร์ คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ รวมถึงอุปกรณ์ส่งสัญญาณ นอกจากนี้ สินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า (สินค้านำเข้ารายการอื่น ๆ ที่ยังไม่โดนเก็บ Specific tariffs ภายใต้ HS code 84 และ 85) ยังอาจเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากทั้งเกาหลีใต้และญี่ปุ่น ซึ่งโดนกำแพงภาษีตอบโต้ 25% ต่ำกว่าไทย

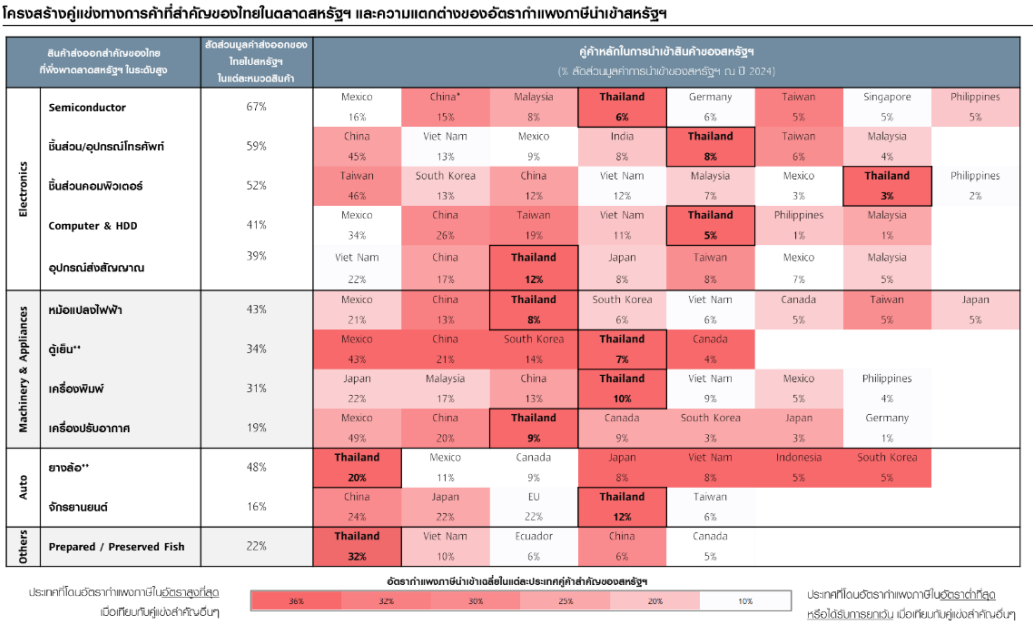
สำหรับสินค้ากลุ่มยางล้อ ไทยต้องเผชิญข้อเสียเปรียบจากมาตรการยกเว้นภาษีที่สหรัฐฯ ให้สิทธิประโยชน์ประเทศสมาชิก USMCA ได้แก่ เม็กซิโก และแคนาดา ส่งผลให้ไทยมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียสถานะคู่ค้าอันดับ 1 ได้ในอนาคต นอกจากนี้ สินค้ากลุ่มอาหารทะเลแปรรูป โดยเฉพาะทูน่ากระป๋อง ไทยอาจมีแต้มต่อในตลาดสหรัฐฯ ลดลงจาก

กำแพงภาษีที่สูงกว่าคู่แข่งหลักอย่างเวียดนามค่อนข้างมาก แม้ปัจจุบันไทยจะเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของสหรัฐฯ ที่มีส่วนแบ่งตลาดมากเกือบครึ่งหนึ่งของการนำเข้าทุนำกระป๋องทั้งหมดของสหรัฐฯ แต่อัตราภาษีตอบโต้สินค้าไทยที่จะโดนเก็บสูงกว่า จึงมีความเสี่ยงที่ไทยจะสูญเสียส่วนแบ่งในตลาดสหรัฐฯ มากขึ้นในระยะต่อไป (รูปที่ 2)

อย่างไรก็ดี การประเมินผลกระทบและความสามารถในการแข่งขันของสินค้าส่งออกไทยจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยด้านศักยภาพทางการผลิตเทียบประเทศคู่แข่งร่วมด้วย เนื่องจากบางอุตสาหกรรมไทยมีศักยภาพการผลิตและเติมต่อเหนือคู่แข่งค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในระยะสั้น เช่น สินค้ากลุ่มยางล้อ ซึ่งไทยมีความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของวัตถุดิบหลัก เช่น ยางธรรมชาติ รวมถึงมีโครงสร้างพื้นฐานและห่วงโซ่อุปทานในประเทศที่แข็งแกร่งและครบวงจร เช่นเดียวกับสินค้ากลุ่มอิเล็กทรอนิกส์บางประเภท อาทิ ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ ซึ่งไทยยังคงมีบทบาทในการเป็นฐานการผลิตสำคัญระดับโลก

สำหรับการรักษาความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยภายใต้บริบทการค้าโลกผันผวนเช่นนี้ ภาครัฐกิจจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงกระบวนการผลิตและคุณภาพสินค้า พัฒนานวัตกรรม และยกระดับมาตรฐานให้สอดคล้องกับกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะเดียวกัน ภาครัฐจำเป็นต้องออกมาตรการช่วยเหลือเพื่อสนับสนุนการปรับตัวของผู้ประกอบการและผู้เล่นในห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงต้องเร่งขยายตลาดส่งออกใหม่ ๆ เพื่อกระจายความเสี่ยงและลดการพึ่งพาการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มชะลอลง ควบคู่กับการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบกิจกรรมสวมสิทธิ์แหล่งกำเนิดสินค้า ที่อาจทำให้สินค้าไทยถูกเพ่งเล็งจากสหรัฐฯ ซึ่งอาจนำไปสู่การปรับเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าจากไทยในอนาคต

รูปที่ 2 : ไทยเสี่ยงจะเสียส่วนแบ่งตลาดส่งออกในสหรัฐฯ พลจากอัตราภาษีนำเข้าที่สูงกว่าคู่แข่งสำคัญ

นอกจากประเด็น Reciprocal tariffs ของสหรัฐฯ แล้ว อีกประเด็นที่ควรจับตาคือ ความเป็นไปได้ที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีเพิ่มเติมต่อสินค้าที่มีลักษณะสวมสิทธิ หรือมีส่วนการพึ่งพาวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตจากการนำเข้าในระดับสูง (High-import content) ดังเช่นกรณีของเวียดนาม ที่แม้จะสามารถบรรลุข้อตกลงทางการค้ากับสหรัฐฯ จนนำไปสู่อัตราภาษีตอบโต้ที่ 20% แต่สำหรับสินค้าที่เข้าข่ายสวมสิทธิกลับถูกเรียกเก็บภาษีในอัตราที่สูงถึง 40% ทั้งนี้ SCB EIC ประเมินว่า สหรัฐฯ จะจัดเก็บภาษีการสวมสิทธิในรูปแบบเจาะจงอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ประกอบการไทยบางกลุ่มจะอาจถูกเหมารวมและเผชิญกับมาตรการลักษณะเดียวกัน แม้จะดำเนินกิจการในรูปแบบปกติ อาทิ อุตสาหกรรมที่พึ่งพาการนำเข้าในระดับสูง เช่น แผงวงจรไฟฟ้า ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และแผงโซลาร์เซลล์ รวมถึงอุตสาหกรรมที่เดิมอยู่ภายใต้การจับตาด้านกิจกรรมสวมสิทธิ เช่น ยางล้อ ชิ้นส่วนยานยนต์ อะลูมิเนียม และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเหล่านี้ต่างก็มีแนวโน้มจะเผชิญกับต้นทุนทางการค้าที่สูงขึ้น จากทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการด้านแหล่งกำเนิดสินค้าที่ยังเข้มงวดมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อทิศทางการลงทุนและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในระยะข้างหน้า

2. ผลกระทบจากการถูกกดดันให้เปิดตลาดสินค้าให้สหรัฐฯ

ความคืบหน้าของผลการเจรจาไทยกับสหรัฐฯ เป็นประเด็นที่ต้องจับตาสอดส่องในช่วงข้างหน้า หากไทยเจรจาสำเร็จ อาจนำไปสู่การผ่อนปรนมาตรการทางภาษีและช่วยลดภาระต้นทุนของผู้ส่งออกไทย อย่างไรก็ตาม ยังต้องพิจารณาผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยในบางอุตสาหกรรม หากไทยถูกกดดันให้เปิดตลาดเสรีให้สินค้าสหรัฐฯ โดยไม่มีเงื่อนไข โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและปศุสัตว์

ตลาดสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และวัตถุดิบอาหารสัตว์ จัดว่าเป็นหนึ่งในธุรกิจไทยที่มีความอ่อนไหวต่อการเจรจากับสหรัฐฯ เนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่สหรัฐฯ มองว่า ได้รับการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมจากไทย ทั้งจากกำแพงภาษีสูง และข้อกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-tariff barriers) ด้านต่าง ๆ เช่น เนื้อสุกร ซึ่งไทยกำหนดภาษีนำเข้าไว้ 40% และสหรัฐฯ ถูกแบนการนำเข้าจากไทยในประเด็นการใช้สารเร่งเนื้อแดง (Ractopamine) ซึ่งที่ผ่านมาสหรัฐฯ ได้พยายามผลักดันและกดดันให้ไทยเปิดตลาดสินค้านี้มาโดยตลอด ตัวอย่างเช่น ในปี 2020 ช่วงประธานาธิบดีทรัมป์ สมัยแรกได้ประกาศระงับสิทธิพิเศษทางการค้าสำหรับสินค้าไทย 232 รายการภายใต้ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป หรือ "GSP" เนื่องจากไทยไม่ยอมเปิดตลาดเนื้อหมูและเครื่องในให้สหรัฐฯ ดังนั้น การตอบสนองต่อข้อเรียกร้องเดิมเหล่านี้จากกลายมาเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สหรัฐฯ ใช้แลกเปลี่ยนกับการพิจารณาปรับลดอัตราภาษีตอบโต้ของไทย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องของไทยในวงกว้างได้

จากการประเมินของ SCB EIC พบว่าอุตสาหกรรมสุกร ไก่เนื้อ และข้าวโพดของไทยมีความอ่อนไหวสูง หากภาครัฐจำเป็นต้องเปิดตลาดเสรีให้สหรัฐฯ โดยไม่มีเงื่อนไข (กรณีแยบสุด) เนื่องจากต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่าสหรัฐฯ อย่างชัดเจน ประกอบกับโดยปกติแล้วไทยใช้ผลผลิตภายในประเทศเป็นหลักและมีผู้ผลิตที่เป็นเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก (รูปที่ 3) ตัวอย่างเช่น ในปี 2024 ต้นทุนการเลี้ยงสุกรและไก่ในไทยสูงกว่าต้นทุนในสหรัฐฯ (รวมค่าขนส่งมาไทย) ค่อนข้างมากถึงราว 27% หรือต้นทุนผลิตข้าวโพดของไทยสูงกว่าสหรัฐฯ ราว 9% ทั้งนี้ในปี 2024 ไทยนำเข้าข้าวโพดเพียง 22% ของการบริโภคในประเทศเท่านั้น และไม่ได้นำเข้าเนื้อสุกรและไก่เลย ดังนั้น หากรัฐบาลยอมเปิดตลาดกลุ่มสินค้าเหล่านี้เพื่อแลกกับการลดอัตราภาษีตอบโต้ลง ผู้ผลิตในประเทศและผู้เลี้ยงที่เกี่ยวข้องในห่วงโซาการผลิตจะได้รับผลกระทบในวงกว้างอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรรายย่อย ที่มีต้นทุนสูงและเป็นผู้ผลิตส่วนใหญ่ในไทย เนื่องจากต้องแข่งขันกับสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า

กล่าวคือ การเปิดตลาดให้สหรัฐฯ จะทำให้ราคาสินค้าในประเทศปรับลดลงจากปริมาณการนำเข้าสินค้าราคาถูกที่เพิ่มขึ้น เช่น ราคาสุกรและข้าวโพดอาจปรับลดลงจากปริมาณการนำเข้าเนื้อสุกรและข้าวโพดราคาถูกจากสหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแม้ว่าจะส่งผลดีต่อผู้บริโภคและผู้ผลิตอาหารสัตว์ที่จะได้อานิสงส์จากราคาสินค้าและต้นทุนวัตถุดิบที่ถูกลง แต่ในทางกลับกัน ก็จะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงด้านความมั่นคงทางอาหารและวัตถุดิบสำหรับไทย เนื่องจากต้องพึ่งพาสินค้านำเข้าจากตลาดต่างประเทศมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น ราคาที่ลดลงอาจจะทำให้รายได้เกษตรกรโดยรวมปรับลดลงและจะกดดันให้เกษตรกรที่ผลิตด้วยต้นทุนสูงอยู่แล้วต้องหยุดผลิตเพราะแข่งขันไม่ได้ และอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังรายได้ของผู้ผลิตอาหารปศุสัตว์และเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบ จากความต้องการใช้อาหารปศุสัตว์ในประเทศที่ลดลง

สำหรับกลุ่มเนื้อวัวเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวในระดับปานกลาง เนื่องจากต้นทุนการผลิตในไทยจะสูงกว่าสหรัฐฯ ค่อนข้างมาก แต่ปัจจุบันไทยมีการนำเข้าเนื้อวัวและเครื่องในจากต่างประเทศอยู่แล้ว จากการทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ระหว่างไทยกับคู่ค้าอย่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ รวมถึงความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ซึ่งหากไทยต้องเปิดตลาดให้สหรัฐฯ เพิ่มเติม ก็จะทำให้กลุ่มผู้ผลิตในประเทศต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ในบางกลุ่มสินค้า โดยเฉพาะเนื้อวัวเกรดพรีเมียม ในทางกลับกัน กลุ่มสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่ำ เช่น ถั่วเหลือง, ก๊าซธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์นม เป็นสินค้าที่ในปัจจุบันไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าค่อนข้างมากอยู่แล้ว จึงจะได้รับผลกระทบค่อนข้างต่ำและในวงจำกัด

รูปที่ 3 : อุตสาหกรรมสุกร, ไก่เนื้อ และข้าวโพดของไทยมีความอ่อนไหวสูง หากภาครัฐจำเป็นต้องเปิดตลาดเสรีให้สหรัฐฯ โดยไม่มีเงื่อนไข (กรณีแย่งสุด)

หมายเหตุ : *สัดส่วนต้นทุนการผลิตของก๊าซธรรมชาติ เปรียบเทียบจากราคาก๊าซฯ ที่ประกาศโดย กกพ. ต่อราคาส่งออกก๊าซของสหรัฐฯ รวมกับค่าขนส่งปี 2024. ** คำนวณต้นทุนของสหรัฐฯ โดยใช้สัดส่วนต้นทุนการเลี้ยงไก่ต่อต้นทุนการเลี้ยงสุกรในไทยคูณกับต้นทุนการผลิตสุกรในสหรัฐฯ เนื่องจากสหรัฐฯ ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงไก่, ***ระดับความอ่อนไหว พิจารณาจาก 1) สัดส่วนต้นทุนการผลิตในไทยเทียบกับต้นทุนการผลิตในสหรัฐฯ รวมค่าขนส่งมายังไทย 2) สัดส่วนการนำเข้าต่อปริมาณการบริโภคในประเทศ 3) จำนวนเกษตรกรในประเทศ และ 4) ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มา: การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของ USDA, Trade Map, OAE และ CEIC

ในระยะสั้น ภาครัฐควรประเมินผลดีและผลเสียของการเปิดตลาดสินค้าให้สหรัฐฯ ให้ถี่ถ้วนรอบด้าน โดยการเจรจาเพื่อขอลดภาษีต้องคำนึงถึงความสมดุลเป็นหลัก ทั้งประโยชน์ที่ได้จากภาษีที่ลดลงและผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่จะได้รับจากสินค้าภายนอกประเทศที่เข้ามาแข่งขันได้ง่ายขึ้น ซึ่งการเปิดตลาดสินค้าในประเทศ อาจพิจารณาเปิดตลาดสินค้าบางรายการแบบมีเงื่อนไข โดยไม่ใช่การเปิดตลาดแบบเสรี พร้อมเตรียมเยียวยาผู้ประกอบการที่อาจได้รับ

ผลกระทบ ซึ่งรวมถึงการให้สภาพคล่องระยะสั้นและการหาตลาดใหม่ ผ่านวงเงินภายใต้โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจวงเงิน 157,000 ล้านบาทที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ SCB EIC ประเมินว่า หากจำเป็นรัฐบาลอาจพ่วงเศรษฐกิจเพิ่มเติมได้บ้างผ่าน (1) งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นส่วนหนึ่งมาใช้เพื่อรับมือผลกระทบ (2) ปรับปรุงงบประมาณฯ ปี 2569 บางส่วนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือในกรณีฉุกเฉินจำเป็นมากอาจ (3) ออก พ.ร.ก. ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อรับมือกับวิกฤติเช่นเดียวกันกับในช่วงวิกฤติโควิด แต่แนวทางนี้อาจสร้างความเสี่ยงต่อแนวโน้มหนี้สาธารณะได้

ในระยะยาว ภาครัฐควรเร่งยกระดับขีดความสามารถของผู้ผลิตในประเทศให้สามารถแข่งขันได้ อาทิ ส่งเสริมมาตรฐานฟาร์มและโรงงาน การปรับกระบวนการผลิตที่ตอบโจทย์เทรนด์ ESG หรือการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาช่วย ทั้งนี้ไทยควรกำหนด "Red Line" ที่ชัดเจนสำหรับกลุ่มสินค้าที่มีความอ่อนไหวสูงเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะยาว

3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยจากการขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ

แม้ล่าสุดอัตราภาษีนำเข้าที่ทำเนียบขาวสหรัฐฯ แจ้งจะเก็บจากสินค้าไทยอยู่ที่ 36% SCB EIC ประเมินว่าในระยะข้างหน้า ประเทศไทยจะสามารถเจรจากับสหรัฐฯ ขอปรับลดอัตราภาษีตอบโต้ได้บ้าง แต่อัตราภาษีจะยังสูงกว่าคู่แข่งสำคัญในอาเซียน-5 ได้แก่ เวียดนาม, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ เนื่องจาก 2 สาเหตุหลักคือ

1. **ล่าสุดสหรัฐฯ ประกาศอัตราภาษีตอบโต้ไทยสูงกว่าอาเซียน-5 โดยเปรียบเทียบ (Relative positioning)**
โดยไทยโดนอัตราภาษีตอบโต้ที่ 36% ขณะที่อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, เวียดนาม, ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์โดนอัตราภาษีที่ 32%, 25%, 20%, 20% และ 10% ตามลำดับ ซึ่งล้วนแต่อยู่ในอัตราต่ำกว่าไทยเป็นทุนเดิม ค่าเฉลี่ยอัตราภาษีตอบโต้กลุ่มประเทศอาเซียน-5 ของสหรัฐฯ อยู่ที่ 21% เท่านั้น นอกจากนี้ ประเทศเหล่านี้อาจพยายามจะขอเจรจาลดภาษีลงได้อีกในช่วงเวลาที่เหลือ ยิ่งจะทำให้อัตราต่ำกว่าไทย ยกเว้นแต่ว่าข้อเสนอของไทยจะเป็นประโยชน์ต่อสหรัฐฯ มากกว่ามาก จนได้รับพิจารณาปรับลดเหลืออัตราต่ำลงมาจากอัตราปัจจุบัน
2. **การเข้าถึงตลาดและการเปิดการลงทุนที่เอื้อประโยชน์สหรัฐฯ** กรณีเวียดนามยอมเปิดตลาดทั้งหมดให้สหรัฐฯ โดยเสรี และลดภาษีนำเข้าเหลืออัตราศูนย์ ขณะที่ไทย แม้จะยื่นข้อเสนอใหม่ยอมเปิดตลาดสินค้าหลายรายการมากขึ้น แต่ยังคงการปกป้องสินค้าบางรายการที่อาจกระทบผู้ผลิตภายในประเทศอยู่ **สำหรับการเจรจาการลงทุนจากสหรัฐฯ** ประเทศอาเซียน-5 เสนอเปิดตลาดให้การลงทุนจากสหรัฐฯ เช่น การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลของเวียดนามอนุญาตให้บริษัท Starlink ของสหรัฐฯ เข้าไปลงทุนบริการอินเทอร์เน็ต อินโดนีเซียอนุญาตการเข้าร่วมทุนจากสหรัฐฯ ในกลุ่มแร่ธาตุหายาก ซึ่งช่วยให้สหรัฐฯ ลดการพึ่งพาแร่หายากจากจีนได้ในอนาคต ขณะที่ไทยยังไม่มีแผนเปิดเผยรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับแผนเปิดการลงทุนอุตสาหกรรมสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อสหรัฐฯ ในเชิงยุทธศาสตร์

สำหรับเศรษฐกิจไทยในภาพรวม SCB EIC มองว่า อัตราภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ ที่อาจเก็บไทยสูงกว่าคู่แข่งจะเป็นความเสี่ยงเพิ่มเติมต่อเศรษฐกิจไทย ผ่านองค์ประกอบหลัก คือ

1. **การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มแผ่วลงในครึ่งปีหลัง** โดยอาจเริ่มเห็นมูลค่าการส่งออกพลิกกลับมาหดตัวในช่วงท้ายไตรมาส 3 และหดตัวสูงขึ้นต่อเนื่องในไตรมาส 4 ทั้งจากผลของการเร่งนำเข้าสินค้าในช่วงก่อนหน้าที่ยัตราภาษีตอบโต้จะมีผลบังคับใช้หมดไป ตลอดจนผลจากอัตราภาษีตอบโต้ของไทยเองที่สูงกว่าคู่แข่ง ซึ่งจะทำให้ไทยเสียเปรียบประเทศคู่แข่ง โดยเฉพาะเวียดนาม ที่มีความเป็นไปได้สูงว่าสินค้าเวียดนามจะเสียภาษีตอบโต้ในอัตราต่ำกว่าไทย
2. **การลงทุนภาคเอกชนจะกลับมาหดตัวในช่วงครึ่งปีหลัง** จากการชะลอการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่มีแผนจะลงทุนในไทยเพื่อรอความชัดเจนของผลการเจรจาการค้าเทียบคู่แข่งสำคัญ เช่น เวียดนามที่สามารถเจรจาให้สหรัฐฯ ลดอัตราภาษีลงได้มากก่อนหน้านี้แล้ว นอกจากนี้ การที่สหรัฐฯ และจีนสามารถบรรลุข้อตกลงชั่วคราวลดอัตราภาษีที่สหรัฐฯ เรียกเก็บสินค้าจีนลงจากอัตราเกิน 100% เช่นก่อนหน้านี้แล้ว นอกจากนี้ กำลังซื้อในประเทศที่จะชะลอลงอีกจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่กดดันการลงทุนภาคเอกชนในครึ่งปีหลังในระยะต่อไป ความสามารถและระยะเวลาปิดจบดีลเจรจาการค้าของไทยกับสหรัฐฯ จะเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถในการแข่งขันของไทย เพราะการเจรจาสำเร็จได้เร็วจะเป็นสิ่งที่เรียกความเชื่อมั่นจากทั้งนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนไทยได้ สะท้อนถึงประสิทธิภาพของภาครัฐ รวมทั้งความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และไทย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการลงทุนในไทยต่อเนื่องในระยะยาว
3. **การบริโภคภาคเอกชนจะแผ่วลงต่อเนื่อง** แต่จะชะลอลงแรงขึ้นในช่วงสิ้นปีที่เศรษฐกิจไทยจะได้รับผลกระทบจากภาษีนำเข้าสหรัฐฯ แรงขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่การจ้างงานที่ลดลง ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการใช้จ่ายในประเทศที่จะซบเซาลงตามความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ยังไม่ฟื้นตัว

สำหรับมุมมองนโยบายการเงิน SCB EIC ยังคงประเมินว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายจะปรับลดลงอีก 0.25% ในเดือนส.ค. และอีก 1 ครั้งในไตรมาส 4 เหลือ 1.25% ภายในสิ้นปี แม้ กนง. มองว่าแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปีนี้มีโอกาสขยายตัวต่ำกว่า 2% ไม่มาก แต่เหตุผลที่ กนง. ประเมินเช่นนี้ เพราะมองเศรษฐกิจครึ่งปีแรกจะขยายตัวได้ดีกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้เป็นหลัก สำหรับมุมมองเศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีหลัง กนง. มอง Momentum จะปรับແ่ล่ง (ใกล้เคียง 0%QOQsa) โดยพัฒนาการใหม่ของอัตราภาษีนำเข้าสหรัฐฯ น่าจะทำให้ กนง. ต้องปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยในครึ่งปีหลังลงอีก เนื่องจาก กนง. ประเมินว่าไทยจะถูกเก็บภาษีนำเข้าเพียง 18% เท่านั้น

SCB EIC จึงประเมินว่า มีโอกาสมากขึ้นที่จะเห็น กนง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีก 2 ครั้งในปีนี้เป็นให้สอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะข้างหน้าที่จะแย่งงกว่าที่ กนง. เคยประเมินไว้ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยจะเผชิญความเสี่ยงด้านต่ำที่สูงขึ้นอีก หากการเจรจาไม่ประสบความสำเร็จ ไทยถูกสหรัฐฯ จัดเก็บภาษีในอัตรา 36% เท่าเดิมอยู่ซึ่งในกรณีนี้อาจเห็น กนง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงมากกว่า 2 ครั้งในปี

SCB EIC อยู่ระหว่างติดตามการประกาศ US Reciprocal Tariffs กับคู่ค้าที่เหลือของสหรัฐฯ เพิ่มเติม โดยมีกำหนดจะเผยแพร่มุมมองผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2025 และ 2026 ใหม่ในวันที่ 18 ก.ค. นี้

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/Reciprocal-tariffs-110725>

Disclaimer: This article is made by The Siam Commercial Bank ("SCB") for the purpose of providing information and analysis only. Any information and analysis herein are collected and referred from public sources which may include economic information, marketing information or any reliable information prior to the date of this document. SCB makes no representation or warranty as to the accuracy, completeness and up-to-dateness of such information and SCB has no responsibility to verify or to proceed any action to make such information to be accurate, complete, and up-to-date in any respect. The information contained herein is not intended to provide legal, financial or tax advice or any other advice, and it shall not be relied or referred upon proceeding any transaction. In addition, SCB shall not be liable for any damages arising from the use of information contained herein in any respect.

ผู้เขียนบทวิเคราะห์

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานวิจัยเศรษฐกิจและความยั่งยืน ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

MACROECONOMICS RESEARCH

ดร.ฐิติมา ชูเชิด

ผู้อำนวยการอาวุโส ผู้บริหารฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

ดร.บุญยวัฒน์ ศรีสิงห์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

นนท์ พุกภูมิ

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วิษณุ กุลชาติ

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กฤษณิ จารุชาติ

นักเศรษฐศาสตร์

ณัฐพงศ์ ดันติจิรานนท์

นักเศรษฐศาสตร์

ภัคพล ดันติวิชัย

นักเศรษฐศาสตร์

ภาวิธ แสงสัณย์

นักเศรษฐศาสตร์

INDUSTRY ANALYSIS

ปราณิดา ศยามานนท์

ผู้อำนวยการ ผู้บริหารฝ่าย Industry Analysis

โชติกา ชุ่มมี

ผู้จัดการกลุ่มธุรกิจสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมผลิต

ดร.กมลมาลย์ แจ่มล้อม

นักวิเคราะห์อาวุโส

กัญญารัตน์ กาญจนวิสุทธิ

นักวิเคราะห์อาวุโส

ดร.เกียรติศักดิ์ คำสี

นักวิเคราะห์อาวุโส

ฐิตา เกกานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส

ณัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกุล

นักวิเคราะห์อาวุโส

จิรุตม์ อัมรัตน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

เบษฐวัฒน์ ทรงประเสริฐ

นักวิเคราะห์อาวุโส

บุษณภพ ดันติปิฎก

นักวิเคราะห์อาวุโส

กิตติญา ครอบแก้ว

นักวิเคราะห์

จิรภา บุญพาสุข

นักวิเคราะห์

ชญาณิศ สมสุข

นักวิเคราะห์

วรรณโณมล สุภาชาติ

นักวิเคราะห์

ท่านพึงพอใจต่อบทวิเคราะห์นี้เพียงใด?

ความเห็นของท่าน สำคัญกับเรา

ร่วมตอบแบบสอบถาม 7 ข้อ
เพื่อนำไปพัฒนามติวิเคราะห์ของ
SCB EIC ต่อไป

คลิกเพื่อทำ
แบบสอบถาม

“Economic and business
intelligence for effective
decision making”

ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

เจาะลึก

สถานการณ์เศรษฐกิจ

เกาะติด

การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผล
ต่อภาคธุรกิจ

อัปเดต

ประเด็นร้อนที่ไม่ควรพลาด

Stay connected

Find us at

@scbeic |

www.scbeic.com